

To: [redacted]; [redacted]@hva.nl]; [redacted] [redacted]@rivm.nl]
From: [redacted]
Sent: Sun 1/31/2021 12:00:24 PM
Subject: RE: FW: passage kamerbrief
Received: Sun 1/31/2021 12:00:25 PM
[Forse inzet op naleving van maatregelen versie 3 \(002\)](#) [redacted].docx

Mooi overzicht [redacted] ik onderschrijf hier veel van. Ik begrijp dat er beperkte bewegingsvrijheid is hier in de edits maar zou [redacted] mail eventueel wel delen.

Ik vond het stukje qua onderbouwing ook niet supersterk en heb wat suggesties gedaan. Het is echt belangrijk dat zij scherp hebben waar de winst te halen is en welke determinanten er spelen. Dt blijkt hier nu niet zo uit (wat generieke uitspraken, beperkt bouwend op de kennis die er is, eningszins naief). Dat is ook wel wat we moeten verwachten van degene die deze mega public health interventie gaat leiden: ik hoop dat dit een doorgewinterde intervention mapper is.

Met hartelijke groet,

[redacted]

[redacted]

[redacted]

RIVM Centrum Gezondheid en Maatschappij | [redacted] wetenschappelijke basis
 Antonie van Leeuwenhoeklaan 9 | 3721 MA Bilthoven / Postbus 1 (postbak [redacted] 3720 BA Bilthoven

T +31 [redacted] | M +31 [redacted] | E [redacted]@rivm.nl | Tw @ [redacted]

RIVM De zorg voor morgen begint vandaag

From: [redacted] <[redacted]@hva.nl>
Sent: zondag 31 januari 2021 11:24
To: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
Cc: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
Subject: RE: FW: passage kamerbrief

Hoi [redacted]

Mooi dat jullie via deze weg input mogen leveren. Ik geef even hieronder puntsgewijs mijn belangrijkste overwegingen.

- Ik mis een startparagraaf met scherpe analyse van hoe het nu is. Ik snap dat het niet mogelijk is dit in detail te doen, maar op hoofdlijnen aangeven **wat nu mbt gedrag het probleem is en welke factoren daarbij vooral een rol spelen**, moet toch mogelijk zijn? De tekst wordt anders wel erg ongericht.
 - Gedrag: Gaat het om onvoldoende afstand houden? Gaan nog teveel mensen naar hun werk? Teveel mensen op bezoek?
 - Determinanten: Zien mensen onvoldoende het nut van de maatregelen? Moeten ze van hun werkgever naar hun werk? Willen ze het wel, maar houden ze het niet vol?
- Tweede versie m.i. al wel veel beter, o.a. omdat 'gedragsondersteuning' veel meer is benadrukt. Wij hebben met mijn groep afgelopen periode diverse studies gedaan in de directe leefomgeving van mensen naar stimulering energiezuinig gedrag (zoals de verwarming lager zetten, korter douchen, etc.) en daarbij komt ook steeds naar voren dat **(vrijwel) iedereen het belang wel ziet, maar dat mensen zoveel mogelijk ondersteund moeten worden**.
- Wat ik mis – en waarvan ik mij niet kan voorstellen dat het geen belangrijke rol speelt – is **aandacht voor mentale welzijn en veerkracht**. Wat we namelijk in onze studies vaak zien is dat veel mensen simpelweg niet voldoende 'mentale buffer' hebben om alles te doen wat van hun gevraagd wordt. Andere zaken - zoals geldzorgen, thuisonderwijs of relatiegedoe - vraagt zoveel van ze dat prosociaal gedrag even geen prioriteit heeft. Onze adviezen zijn dan ook vaak gericht op **mensen daar waar mogelijk te ontzorgen. Ga ze niet onnodig belasten. Faciliteer waar mogelijk en creëer een mentale buffer**.
- Ik denk dat het stuk sterker wordt wanneer scherper onderscheid gemaakt wordt tussen 'zo is het nu' en 'dit is nodig'.

- o Zo kan je onder het kopje 'zo is het nu' vaststellen dat mensen best wel achter de maatregelen staan en dat het wat betreft bepaalde maatregelen ook heel goed gaat. Echter mbt tot bepaalde maatregelen gaat het niet goed [die noemen] en dit zijn de redenen daarvoor...
- o Vervolgens geef je scherp aan wat nodig is, bijvoorbeeld: 'Er is een goede balans nodig tussen wat wordt gevraagd van de mensen en wat ze kunnen opbrengen. Het opvolgen van de maatregelen moet zoveel mogelijk praktisch worden ondersteund om de kans te vergroten dat mensen dit ook doen.'
- o En daarna geef je eventueel kort aan hoe dit bereikt kan worden, bijvoorbeeld:
 - **Faciliteer:** Geef niet alleen advies, maar biedt aansluitend praktische hulp aan.
 - **Creëer een mentale buffer:** geef aandacht aan andere zaken die voor burgers spelen. Biedt een luisterend oor. Creëer financiële ruimte. Maak het behapbaar door het op te delen in kleinere stukken. Laat zien (door te doen) dat je daadwerkelijk oog hebt voor hun zorgen.
 - **Zorg dat de communicatie goed aansluit op de burgers:** Houdt het simpel en beknopt. Betrek in het geval van een taalbarrière iemand die de taal van de mensen spreekt. Probeer na te gaan of ze het verhaal hebben begrepen. Geef geen tegenstrijdige informatie. Zorg voor – véél - herhaling van de geboden informatie.
- Wat ik ook onvoldoende terug zie komen in het stuk is naast 'gedragsondersteuning' het aspect van **'waargenomen nut' van de maatregelen**. Ik zie in de concrete adviezen drie dingen centraal staan 'inregelen', 'aanpassingen in de fysieke omgeving' en 'benutten van sociale omgeving' (waarvan de laatste een beetje uit de lucht komt vallen), maar **ik mis het element communicatie over het nut van de maatregelen**. Wij zien namelijk in onze studies dat naast capaciteit om het te kunnen, de motivatie vanuit het idee 'het heeft zin' heel belangrijk is. Speelt dit volgens jullie geen rol?
 - Een ander aspect wat eigenlijk altijd wel bij onze studies een rol speelt – staat bij ons vaak in de top 3 van belangrijkste factoren – is **het creëren van vertrouwen door mensen te erkennen in hun kracht en door transparant en betrouwbaar te zijn**. Het is belangrijk dat mensen het vertrouwen hebben dat zij in staat zijn om zich te houden aan de maatregelen. Ook moeten zij zich gesteund voelen door betrokken instanties en het vertrouwen hebben dat de betrokken instanties het beste met hen voor hebben. Om dat voor elkaar te krijgen is het bijvoorbeeld belangrijk:
 - o **Mensen in hun kracht te zetten**, door:
 - te erkennen waar ze goed in zijn.
 - Ze zelf concrete doelen te laten stellen en successen te laten ervaren.
 - Te investeren in de vaardigheden van mensen.
 - o **Te investeren in duurzame relaties met burgers door:**
 - Samen te werk samen met betrokken (vertrouwens)personen/organisaties.
 - Transparant en consistent te zijn in de communicatie.
 - Te luisteren naar de zorgen van mensen en ze waar mogelijk garanties te geven.
 - Geen dingen te beloven die niet waargemaakt kunnen worden.
 - Tot slot (en dat sluit aan op het punt 'investeren in duurzame relaties'): ik blijf het gek vinden dat nergens in het stuk aandacht wordt gegeven aan het meer – serieus - betrekken van burgers bij dat wat nodig is. De burgers een 'skin in the game' te geven. Het voelt nog steeds vrij top-down. Wordt het inmiddels niet tijd voor het **'burgerberaad' idee** waar 5.1.2e voor de zomer al iets voor op papier heeft gezet?

Ik weet niet of jullie hier iets aan hebben, maar mocht het nodig zijn, kunnen we bellen vandaag. Ik ben bereikbaar.

5.1.2e

Van: 5.1.2e 5.1.2e <5.1.2e@gmail.com>

Verzonden: zondag 31 januari 2021 10:13

Aan: 5.1.2e 5.1.2e <5.1.2e@hva.nl>

Onderwerp: Fwd: FW: passage kamerbrief

----- Doorgestuurd bericht -----

Van: 5.1.2e 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>

Datum: zo 31 jan. 2021 om 10:04

Onderwerp: FW: passage kamerbrief

Aan: 5.1.2e@gmail.com <5.1.2e@gmail.com>, 5.1.2e 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>

From: 5.1.2e, 5.1.2e, - BD/DGC-19 <5.1.2e@minjenv.nl>
Sent: zaterdag 30 januari 2021 21:37
To: 5.1.2e, 5.1.2e, - BD/DGC-19 <5.1.2e@minjenv.nl>; 5.1.2e, 5.1.2e, - BD/DGC-19 <5.1.2e@minjenv.nl>; 5.1.2e, 5.1.2e <5.1.2e@rivm.nl>
Cc: 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, - BD/DGC-19 <5.1.2e@minjenv.nl>
Subject: RE: passage kamerbrief

Beste allemaal,

Ik heb 5.1.2e opmerkingen verwerkt, waarvoor dank. Ik ben het eens met zijn suggestie dat de alinea 5.1.2i 5.1.2i niet noodzakelijk is, dus die heb ik verwijderd. Eén punt staat nog open naar aanleiding van 5.1.2e opmerkingen: ik zou politie niet noemen als samenwerkingspartner voor gedragsinterventies (hun rol ligt bij handhaving); maar misschien heeft 5.1.2e hier andere gedachten bij?

Een voorzitter uit de hoek van de sociale psychologie lijkt mij heel logisch. Radboud universiteit is daar bijvoorbeeld ook heel sterk in (met 5.1.2e zoals 5.1.2e 5.1.2e etc.). Bij de WRR is 5.1.2e 5.1.2e een belangrijke gedragspecialist.

Groet, 5.1.2e

Van: 5.1.2e, 5.1.2e, - BD/DGC-19 <5.1.2e@minjenv.nl>
Verzonden: zaterdag 30 januari 2021 21:06
Aan: 5.1.2e, 5.1.2e, - BD/DGC-19 <5.1.2e@minjenv.nl>; 5.1.2e @rivm.nl' <5.1.2e@rivm.nl>
CC: 5.1.2e, 5.1.2e, - BD/DGC-19 <5.1.2e@minjenv.nl>; 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e - BD/DGC-19 <5.1.2e@minjenv.nl>
Onderwerp: RE: passage kamerbrief

Beste allemaal,

Ik heb nog een paar aanvullingen. Ook nog een overweging: volgens mij hoeft de alinea ' 5.1.2i 5.1.2i niet per se opgenomen te worden, maar misschien is dat mijn voorkeur voor korte stukken (en ik weet niet of het handig is om dit nog even niet te noemen, want de hoofdboodschap is ook helder zonder)

Verder nog een laatste suggestie: 5.1.2e Zou dat iemand kunnen zijn? Heeft voor BZK in het verleden al zeker een en ander gedaan
 Iemand met wat minder gedragskennis, maar wel veel ervaring heeft met dergelijke commissies is 5.1.2e van de WRR

Hartelijke groet

5.1.2e

Verzonden met BlackBerry Work
www.blackberry.com)

Van: 5.1.2e, 5.1.2e, - BD/DGC-19 <5.1.2e@minjenv.nl>
Datum: zaterdag 30 jan. 2021 8:24 PM
Aan: 5.1.2e, 5.1.2e, - BD/DGC-19 <5.1.2e@minjenv.nl>; 5.1.2e @rivm.nl' <5.1.2e@rivm.nl>
Kopie: 5.1.2e, 5.1.2e, - BD/DGC-19 <5.1.2e@minjenv.nl>; 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e - BD/DGC-19 <5.1.2e@minjenv.nl>
Onderwerp: FW: passage kamerbrief

Laatste versie.

Zou ook mooi zijn als we een naam als vz voor die taskforce hebben

5.1.2e

Verzonden met BlackBerry Work
www.blackberry.com)

Van: 5.1.2e, 5.1.2e - BD/DGC-19 <5.1.2e @minjenv.nl>
Datum: zaterdag 30 jan. 2021 6:34 PM
Aan: 5.1.2e, 5.1.2e - BD/DGC-19 <5.1.2e @minjenv.nl>, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e - BD/DGC-19 <5.1.2e @minjenv.nl>, 5.1.2e @rivm.nl' <5.1.2e @rivm.nl>
Onderwerp: RE: passage kamerbrief

Hoi 5.1.2e en 5.1.2e

Hierbij stuur ik jullie de door 5.1.2e en mij aangepaste/aangevulde passage voor de Kamerbrief. Wij hebben hierbij gepoogd de relevante theorie zoals aangeleverd door RIVM te vertalen naar de praktische aanpak die we vanuit DGSC-19 momenteel in gang zetten.

@ 5.1.2e ik zie overigens dat je consequent kiest voor de term gedragsondersteuning en ik denk dat dat met het oog op potentiële gevoeligheid van de term gedragsinterventies een slimme vondst is.

Graag jullie kritische blik en aanvullingen.

Hartelijke groet, ook namens 5.1.2e
 5.1.2e

Van: 5.1.2e, 5.1.2e - BD/DGC-19 <5.1.2e @minjenv.nl>
Verzonden: zaterdag 30 januari 2021 14:51
Aan: 5.1.2e, 5.1.2e - BD/DGC-19 <5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e - BD/DGC-19 <5.1.2e @minjenv.nl>; 5.1.2e @rivm.nl' <5.1.2e @rivm.nl>
Onderwerp: passage kamerbrief

Hey alle drie

Bijgaand eerste opzet passage gedrag in kamerbrief. Allen graag aanvullen en retour naar mij. Liefst als tekstsuggesties in revisie

5.1.2e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
www.rivm.nl De zorg voor morgen begint vandaag

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.
www.rivm.nl/en Committed to health and sustainability